

TEHNIKA- ÜKUL

Nr 18 (1560)

19. juuni 2000

Ilmub 30. aprillist 1949

Tasuta

Kevad *anno* 2000: 735 lõpetajat

Me ootame teid, tänane lõpetaja, siia tagasi. Igas lahkumises on kurbus ja ma tahan oma pöördumise lõpetada kumardusega eelmise sajandi suurima eestlase loomingule, kes iseseisvat elu alustavatest noortest kirjutas nii:
"Algas töö, algas eluaegne töö, algas töö, millest pidi jätkuma isegi tulevastele põlvetele."
Ja hoolimata ränkcraskest tööst, ei läinud ükski Vargamäe lahkuja mäest alla ilma kahetsust tundmata!

Rector Andres Keevallik

Sa ellu lähed,
peas julged kavad,
tõed uued leiad,
teed uued avad.

August Sang

Cum laude

43

lõpetajat

Cum laude lõpetajad juuni 2000

Oleg Afanasjev rahvamajanduse õppesuund
Anton Andres ehituse õppesuund
Evelyn Bach ärijuhtimise eriala
Maris Boltovski ärijuhtimise eriala
Aaro Hazak rahvamajanduse õppesuund
Karolina Jansen ärijuhtimise eriala
Marikai Karilaid ärikorralduse õppesuund
Kuido Kaskla rahvamajanduse õppesuund
Jevgenia Kulagina ärikorralduse õppesuund
Risto Kõiva arvuti- ja süsteemitehnika õppesuund
Kati Kõrbe Kaare ehitustehnika õppesuund
Aleksandr Kljubin informaatika õppesuund
Gerli Lage ärijuhtimise eriala
Külle-Marianne Laidmäe ärijuhtimise eriala
Andra Larin ärikorralduse õppesuund
Laivi Laidroo ärikorralduse õppesuund
Tatjana Leemet ärikorralduse õppesuund
Mart Maiväli ärikorralduse õppesuund
Merike Magnus ärijuhtimise eriala
Tatjana Minzatova ärikorralduse õppesuund
Jelena Nužnaja rahvamajanduse õppesuund
Miguel Ortega ärijuhtimise eriala
Parvo Parts ärijuhtimise eriala
Tõnis Peljo tootarenduse õppesuund
Uuve Puhm ärijuhtimise eriala
Artjom Putškov ärikorralduse õppesuund
Katrín Rahu rahvamajanduse õppesuund
Nikolai Retškin ärikorralduse õppesuund
Kristiine Rebane ärijuhtimise eriala
Tõnu Roosaar transporditehnika õppesuund
Piret Roosimäe ärijuhtimise eriala
Kersti Ruut ärijuhtimise eriala
Silja Scheer ärikorralduse õppesuund
Artur Sepp rahvamajanduse õppesuund
Ivar Sikk ärikorralduse õppesuund
Merle Sild materjalide tehnoloogia õppesuund
Kristi Soomägi ärijuhtimise eriala
Jelena Šaihhova ärikorralduse õppesuund
Ilja Tšahhirov informaatika õppesuund
Katrín Tamme ärijuhtimise eriala
Anne Tupits ärijuhtimise eriala
Maarika Vahtel ärijuhtimise eriala
Liis Vijar ärikorralduse õppesuund

Medal Mente et manu

Aleksandr Kljubin informaatika õppesuund

Kõigi lõpetajate nimekiri on eraldi kogumikus, mis ulatatakse igaühele koos diplomiga.

Uue rektori

Professor Andres Keevallik esimesest ehmatuses, töökoormusest ja lootustest, varblaseparvest ja kaunitest kunstidest ning *bœuf à la tartare* 'ist ja *mountain bike* 'ist.

100 päeva on kiirelt möödunud ja sisseelamisperiood seega läbi. Sügisel Teil praegust kordumatut tunnet enam ei ole. Üks põhjus, miks "SUVE ekstrat" tegema hakkasime, oligi selle ajaloolise kordumatuse säilitamine trükkisõnas.

Niisiis, mis on kõige teravamalt meeles?

Ilmselt 15.märtsi hommik, mil avasin rektori kabineti ukse ja tajusin, et nüüd ei saa ma enam kuhugi taganeda ja siin on mu töökoht järgmiseks 5 aastaks. Järgnes uue meeskonna kokkupanek, sihtide täpsustamine, hetkeolukorra üksikasjalik fikseerimine. Praegu võin julgelt lisada, et meeskond on hea. Arvan, et hakkame endas kandma teatavat laadi uut mõtlemist ja uut lähenemist Tehnikaülikooli probleemidele – ennekõike selles, et me kõik seisame kahe jalaga maa peal ja arvestame väga olulisel määral meid ümbritsevat reaalsust. Eriti seda tegelikust, mis on ülikoolis, sest just seda saame meie siin kõigepealt muuta.

Lisaksin veel, et kui eelmine juhtimisperiood sisaldas peamiselt kõrgeid fantaasialende ja kontseptsioonide koostamist, siis meie oleme rohkem maalähedased ning loodame midagi ka ära teha.

Mis oli kõige üllatavam, mis ebaameeldivam?

Kõige üllatavamalt mõjusid siiski mõned kappidest välja kukkunud luukered, mille koristamine jäi minu hooleks. Võiks mainida ka majanduslikku korralagedust, mille kohta oleks koguni õigem öelda *majanduslik kanapimedus*. Majandusanalüüs oli sisuliselt väga pinnapealne ja kinnisvaraarendust praktiliselt ei eksisteerinud. Ülikooli efektiivsusega ei tegeldud nagu kord ja kohus.

Ega õppesüsteem ei rahulda meid samuti. Selle küsimusega oleme prorektoritega koos juba tõsiselt tegelnud ja loodan, et muutused tulevad.

Muid ebaameeldivusi ma tajunud ei ole. Vastupidi, üldine suhtumine on heatahtlik, julgustav, mõistev. Palju toetatakse ja loodetakse, et liigume õiges suunas.

Pole eriline saladus, et Te ei olnud eelmise rektori lemmikkandidaat tema mantlipärijana?

Seda on lugupeetud Olav Aarna ise korduvalt rõhutanud. Mina rahustan end teadmisega, et iga inimesel on õigus isiklikeks sümpaatiateks. Tegelikult mängivad siin olulist rolli hoopis teised faktorid. Näiteks pean ma äärmiselt ebaeetiliseks olukorda, kus endine rektor, kuuludes ülikooli põhikirja kohaselt TTÜ nõukogu koosseisu, istub samal ajal konkureeriva eraülikooli rektori toolil. Saage minust õigesti aru, mul pole akadeemik Olav Aarna vastu mingit vaenu, kuid olukorras, kus riigi haridusturul käib üpris amutu võitlus, pole konkurendi koht teise ülikooli strateegiat kujundavas nõukogus.

esimesed 100 päeva

Teil oli rektoriks kandideerimise ajal kaks tõsist konkurenti. Millised on teie omavahelised suhted täna?

Minu arvates väga head. Mõlemad professorid jätkavad tööd dekaanidena. Prof Andres Öpik on meil õppekomisjoni esimees ja tegutseb aktiivselt õppeprotsessi tehnika korraldamisel. Prof Leo Mõtus on omal algatusel võtnud enda peale eriti tähtsa töö – doktorantide koolituse TTÜs, vedades vastavat initsiatiivgruppi.

On ka mitu punkti nende valimisprogrammidest, mida ma tahan realiseerida, näiteks prof Öpikult loodusteaduskonna loomise idee. Leian, et see on Tehnikaülikoolile tõesti hea arengusuund.

**Jätkates arenguplaanidega, kas muutused tulevad rän-
gad?**

Need muutused ei tõsta midagi ega kedagi pea peale, vaid panevad hoopis jalgadele. Eriti tudengite suhtes. Kui me oleme – ja me oleme! – prioriteediks seadnud hariduse kvaliteedi, siis tähendab see kahte asja: esiteks õppejõud peavad väga hästi ja veel paremini õpetama, ja peavad harjuma sellega, et nende tegevust hindavad mitte ainult üliõpilased, vaid ka kolleegid ja kõrgemad ülemused.

Teine, mida rõhutan, on üliõpilase vastutuse tõstmine õppimise ja tulemuste ees. Kui ikka riik maksab raha selleks, et noort inimest koolitada, siis tuleb põhirõhk suunata eelkõige õppimisele, mitte aga töölkäimisele või mõnele muule kõrvaltegevusele. Oleme plaaninud karmistada õppimistingimusi kahel esimesel kursusel, mille tulemusena üliõpilane peab teatava tuumainete komplekti tingimusteta sooritama just esimestel aastatel.

Ülikooli seisukohalt on see samuti vajalik – saame ju nii juba paari kursusega kätte sisulised lõpetajad, venitamata kõit neli aastat. Säastame ka majanduslikus mõttes, mis on kasulik nii riigile kui ülikoolile.

Kui jätkata ülikooli efektiivsuse teemadel, siis pakume veel ühe delikaatse teema: kui bürokraatlikku maailma siseneb uus persoon (antud juhul uus rektor), siis muutub õhkkond pehmelt väljendades närviliseks, et mitte öelda paaniliseks – nüüd läheb koondamiseks.

Kas ülikooli efektiivsusetootlus puudutab meie suhteliselt laiaks paisutatud administratiivpoolt ka sellest aspektist?

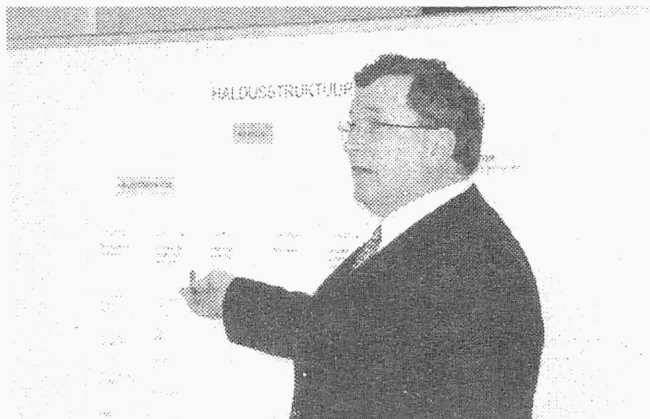
Puudutab kindlasti. Eriti haldusaparaati. Pole midagi parata, peame minema ka koondamiste teed. Haldussüsteem vajab teatavaid ümberkorraldusi.

Millal siis...?

Muudatused haldussüsteemis peavad olema tehtud tänavu 1. septembriks.

Kas Teieni on jõudnud kujundlik visioon, et meie armas kollektiiv tunneb end ajuti varblaseparvena, kes on lendu hirmutatud ega tea nüüd, kuhu maanduda – kas senisele, teisele või mitte mingisugusele kohale?

Ei, seda ma ei ole küll kuulnud! Aga juhtkonna vahetus kui loomulik nähtus põhjustab küllap ka loomulikke reageeringuid. Ma ei arva, et see on just tingimata hirm – olen tajunud inimestega lävides pigem lootust, et asjad paranevad ja töö simuleerimise asemel seda ka tõeliselt tegema hakatakse.

Uus rektor: uus tuul puhub teist moodi.

Loodan, et tõelisi töömehi ka vääriliselt tasustatakse. Muide, arusaam, et TTÜs teenitakse vähe, on küllaltki petlik. Mina ei ole see isik, kes kadestaks mõnda professorit, kes teenib minust oluliselt rohkem. Võin näitena öelda, et 40 000 kuupalk pole meie ülikoolis mitte haruldane. Ja tulles tagasi hirmunud varblaste juurde, siis püüan ma mitte käituda hiinlaste kombel, kes oma plekk-kaantega nii kaua kolistasid, kuni lendu ehmatatud linnud surnult maha kukkusid...

Kas Teil on rektorina ootamatuid kohustusi, mida parema meelega ei täidaks?

Ei ole aega olnud neid märgata. Aga kohustusi kokku on rohkem, kui oskasin arvata! Olen algusest peale lootnud meeskonnatööle ja püüdnud ka oma koormust hoida inimlikes piirides. Juhtida ei saa ilma kolleegide ja alluvaid usaldamata. Usaldamatuse õhkkonnas head tööd ei tehta.

Kas riigi suuruselt teine ülikool TTÜ jääb Tartu Ülikooli järel igaveseks teiseks?

Me pole võrreldavad suurusel! Meie oleme esimene ja ainus tehnikaülikool ja Tartu Ülikool on Eesti esimene akadeemiline ülikool. Jah, Tartu Ülikool on suurem ja auväärsem, aga TTÜgi oma 82aastase ajalooga kuulub juba vanade tehnikaülikoolide hulka. Soomes, Rootsis ja mujal maailmas on palju noori tehnilise kallakuga ülikooli, aga meil on ikkagi väärkas minevik seljataga.

Sisuliselt arendame meie Tartu Ülikooliga koos strateegilist partnerlust. Kui kaks ülikooli seavad endale ühiseid sihte, siis on koos neid kergem ühiselt ka saavutada. Selgelt sõnastatud strateegiline partnerlus Tartu Ülikooliga on Tehnikaülikooli arengu üks alustalasid.

Kuidas Teid rektoriametisse asumisel riik tervitas?

Ülimalt sõbralikult. Alates presidendist, kes saatis koheselt tervituse. Vahetult pärast valimist sain kokku peaminister Mart Laariga. Väga asjalik ja sisukas kohtumine oli, kus väljendati mõtet, et tehnikaharidust peab haridussfääris õigesti väärtustama. Riik on tootmise terava vajaduse enda jaoks õnneks teadvustanud ja aru saanud, et ilma koolitatud insenerideta seda teha ei saa. Mart Laar andis ka mõne lubaduse, mida ma siinkohal ei tahaks veel avalikustada.

Olen kohtunud mitme ministriga. Eelkõige haridusminister Tõnis Lukasega, aga ka teede- ja sideminister Toivo Jürgensoni ja keskkonnaminister Heiki Kranichiga. Mõni päev tagasi vestlesime pikemalt välisminister Toomas Hendrik Ilvesega. Kohtumiste eesmärk on teavitada ühiskonda

← ... esimesed 100 päeva

laiemalt TTÜ probleemidest ja saada meile ka rohkem abi nende lahendamiseks, ka mujalt maailmast.

Lisan, et olen jõudnud tõsist juttu ajada ka Eesti tähtsamate ettevõtete juhtidega (Aadu Luukas, Toomas Sõmera jmt), kellest enamik on TTÜ vilistlased. Väga head koostööd teeme edukalt arenenud Silmetiga, mida juhib Tiit Vähi. Loodame sealt suurt abi oma teaduspotentsiaali rakendamisele ja selle täiustamisele. Silmetil on suured võimalused investeerida tehnoloogiasse, mis pakub ju huvi ka TTÜle. Silmet on meie jaoks terve võimaluste impeerium!

Kokkuvõttes olen väga tänulik meie vilistlastele, kes on tugevalt meie arenguid suunanud praktilise garanteerituse poole. Et me ei teeks valesid reforme, mis võivad meie juured maast lahti tõmmata.

Vilistlased (näiteks Toomas Luman) on osutanud reaalselt abi ülikooli sihtide sõnastamisel ja muide ka meeskonna komplekteerimisel. Näiteks haldusdirektor Peep Jonas on meile just vilistlaste soovitatud.

Kusjuures ta ei ole TTÜ vilistlane?!

Ei ole jah, aga ta on väga edukas keskmise põlvkonna juht.

Me hakkame kõvasti ehitama ja remontima. Kas on teada juba midagi konkreetset?

Oleme otsustanud, et intensiivsele ehitustegevusele peab eelnema sügav analüüs. Seal peaks selguma, millist kinnisvara ja maad müüa, millist säilitada. Esialgne remondisumma on aga juba eraldatud – 14 miljonit.

Need on minu kandideerimise ajal antud lubadused ja need püüan täita.

Kas olete nõus, et ülikooli külastatavus välisdelegatsioonide ja suursaadikute poolt 100 päeva jooksul on märkimisväärselt suur?

On küll! Ja see on meeldiv huvi meie vastu, mille jätkumist me peame igati soodustama.

Milliseks on kujunenud Teie läbikäimine meediaga?

Arvan, et meeldivaks. Minu isiku kaudu on TTÜ tegevuse ja reformide vastu olnud üllatavalt suur huvi. Dekaanina ma ajakirjanduse tulipunktis ei olnud, küll aga Ühispanga asepresidendina. Tahan veel lisada, et minu suhted Ühispangaga ei ole katkenud ja ma pean seal omandatud kogemusi ja tööd vajalikuks nii mulle endale kui meie ülikoolile.

Kas tänavu suvel puhata jõuate?

Jah. Luban endale kolm nädalat, sest pikk valimiskampaania ja uue ametiga seonduv on mind parasjagu väsitanud. Pean aja maha võtma kas või senitehtu korralikuks analüüsimiseks.

Kuidas hoiate end vormis?

Ujun. Sõidan Vääna-Jõesuu ümbruskonnas mägiljalg-rattaga. Just pühapäeval läbisin 25 kilomeetrit. Sport pole mulle võõras. Omal ajal tegin seda üsna tugevalt. Tarbin aegajalt kauneid kunste. Tõsi, nende nomenklatuur on minu jaoks märksa laiem kui vaid kirjandus ja teater...

On sosistatud, et olete gurmaan. Teie lemmiktoit?

Te pole ilmselt kuulnud, et ma armastan ka ise süüa valmistada? Kui aega on, teen heade sõprade auks seda hea

meelega. Minu "firmaroad" on *bœuf à la tartare* ja küüslauguga pikitud loomafilée.

Kui minna küsimusega kollaseks, siis olete lahutatud mees parimais aastais. Teil on kaks täiskasvanud tütart. Olete ka vanaisa, kuid...?

Ma arvan, et kõiki kaarte pole tark avada. Ei saa salata, et tunnetan teravdatud huvi oma isikliku elu vastu, kuid usku, see pole 100 päeva teema. Varem või hiljem näete-kuulete ka seda, mida küsida tahtsite.

Teie valitsemise 100 päeva täituvad 22. juunil. Just Võidupüha ja meie endise rektori Boris Tamme väärika juubeli eelõhtul. Kas nendel kokkusattumistel on Teile ka mingisugune mõju?

Arvan, et positiivne! Nendel kolmel soodsal kokkulangevusel on kindlasti suur mõju mitte ainult minu, vaid kogu Tehnikaülikooli edaspidisele tööle.

Rektori "vaibal käisid"

Urmi Reinde ja Olavi Pihlamägi

Fotod Meida Jalast.

Rektori argipäev: teleintervjuu Olaf Suuderile Kanal 2.

Üks tuhandetest käesurumistest: telekommunikatsiooni üliõpilane ja Ericssoni stipendiaat Ingmar Nurmiste.

Õnnitleme!

Jüri Keremi joonistus

Kui akadeemik Boris Tamm sai 50, toimus TPI aulas akadeemiline loeng, millele järgnes suur pidu Glehni lossis.

Kui BT sai 60, oli ta peidus USA arvutipealinnas Seattle's.

Boris Tamme 70. sünnipäeva saabumise märkis Tallinna Tehnikaülikool, mille rektor ta aastail 1976-1990 oli, 13. juunil peahoone fuajees avatud juubelinäitusega.

22. juunil peab juubilar Küberneetika Majas teadusliku loengu teemal "Türannia mudelid".

BT on sündinud
Võidupühäl – 23. juunil.

Need, kes pole Boris Tamme aastaid näinud, ei pane taaskohtumisel nagu tähelegi, et ühest juubelist on saanud juba uus.

Tõelik samm ja konkreetsust rõhutatav kindel (peaaegu käskiv) kõnema-
neer, mille muudavad inimlikuks ootamatud pöörded ja zhestid. Ja need, kes loodavad, et äkki on tema mälust vanuse kasvades midagi olulist kadunud, peavad pettuma. Kunagisest imelapsest, kellele loodeti loorbereid pianistina, sai küberneetik. Mees, kes ühel ajal oli selle ala maailmaorganisatsiooni president. Tiitlitest tal puudu ei tule, kuid tänapäeva ilmestavad lisaks tööle ka isa ja mitmekordse vanaisa rollid.

Boris Tamm 70

Elu on osaliselt juhitud protsess.

Boris Tamm

Ei ole suurt annet ilma suure tahtejõuta.

Honoré de Balzac

Juubelipuhune intervjuu
spetsiaalselt
ajalehele
TEHNIKAÜLIKOOL

Pea veerand sajandit tagasi pakuti Teile TPI (TTÜ) rektori kohta. Kuulu järgi ei võtnud Te seda kohe vastu.

Seda küll. Pakkumise olin sunnitud vastu võtma alles kolmandal korral. Siis oleks keeldumine mulle liiga kaliks läinud.

Ja oma masendust ei suutnud Te siin majas veel tükk aega varjata.

Ei suutnud jah. Kasvasin ju Küberneetika Instituudiga tema loomisest saadik kokku. Olin direktor asutuses, kus töötas alla 200 inimese. Koos akadeemik Nikolai Alumäega lõime selle kollektiivi. Tundsin igatühte ja teadsin täpselt, mida nad teevad.

TPIga oli tol ajal seotud 13 000 inimest. Erinevad suurused — ei olnud ju põhjust rõõmustada! Muuseas, mu palk ei tõusnud rublatki. (Tõstab sõrme) Kuigi ühel hetkel olin TPI rektorina üks kolmest ENSVs kõige kõrgemalt tasustatud juhust. Aga olgu siingi üks lüüriline kõrvalepöige aastatesse, mil olin TPI rektoritoolilt lahkunud ja töötasin Saksamaal külalisprofessorina. Siis oli minu palk 100 (loe: sada) korda suurem TPI rektori omast. (Küsitjad paluvad numbrit korrata). Kuid see on asja üks pool.

Mind on elus sageli aidanud üks teadmine — kui sa pead midagi tegema, mis sulle ei meeldi, siis sõltumata sellest, kas see on vastumeelne või mitte, pead sa asja endale meeldivaks tegema. Siis

saab tulemuse. Vastasel korral vead teisi lihtsalt alt.

Olete loomult väljakutsete vastuvõtja?

Vaat... ei ole kunagi mõelnud! (Laiutab käsi) See on üks muutuv funktsioon inimese elus! 20selt sa oled, 30 aastaseks ka, aga 70aastaselt? ... Oled ehk etevaatlikum. Aga ei ütleks, et ma ka praegu ei võtaks mingit väljakutset vastu! Kuni tervis lubab, on mulle iseloomulik olla küllalt aktiivne.

Olete pikka aega olnud tiptaseme juht. Ons väsitav?

(Hetkegi kõhklemata) On küll. Ma ei taha nüüd kedagi solvata, aga vähemalt stagnaaja lõpus kehtis täpselt üks ütlus: peale rektoriameti oli ainult üks veel vastikum amet — linnapea oma.

Sest rektorina pidid sa tegelema absoluutselt kõigega, alates teadusest ja lõpetades purjutavate tudengitega. Kõik need ühiselamud ja idoloogilised pahandused ja vastutus ja... Ega ei küsitud ju midagi, tuldi aga kohe nuiaga. (Käsi tõmbub rusikasse) Ja see oli hoopis midagi muud, kui töö teadusasutuse juhina.

Kui ma istun ühe teadustöö taga 8 või 10 või 12 tundi, siis see ei tapa. Doktoritöö, millele oli tol ajal kombeks kulutada kümme aastat, tegin valmis 10 kuuga. Tuleb lihtsalt sundida ennast ühele eesmärgile kontsentreeruma.

Kõige rohkem mõjub negatiivselt igal hetkel ümberlülitumine. Ja lülitud mitte kord või kaks tunnis. Just see ongi juhi ametis väsitavaim.

Ega Te ei taha ometi öelda, et kõik need aastad TPIs ainult piinlesite!?

← Boris Tamm 70

Oh, ei! Ega ma ju päris tundmatusse kohta ka ei tulnud. Olin siin õppinud, siin töötanud. 1957ndal läksin TPIst aspirantuuri ja tulin 1976. aastal tagasi. 19 aastat olin ära. Muuseas, vahepeal olin kohakaasluse alusel ka õppejõud. Lugesin energetikutele automaatikat ja arvutustehnika algaluseid ning teooriaid.

Mul oli siin ju häid kolleege — Hanno Sillamaa, kes mind varem õpetas, hiljem organiseeris automaatika teaduskonna. Temaga on mul olnud pidevad kontaktid. Aga ka Väljamäe ja Ross, Tapupere, Einer.

60ndatel aga ülikool plahvatuslikult muutus, kolis Koplist Mustamäele, ja ühiselamutega polnud mul hoopiski mingit pistmist. Nii et kõik oli võrdlemisi uus ja harjumine võttis tõesti hulga aega. No aasta küll!

Loodan vähemalt, et mul jalad taigas ei olnud ja minu oskamatusse või ignorentsuse tõttu siin midagi tegemata ei jäänud. Käima ta igatahes läks.

Kas teile ei tundu sümptomaatiline, et kuni Teie rektoriks saite, olid varasemad TPI rektorid peaauglikult keemikud, Teie tulite automaatikuna, ning see liin on nüüd jätkunud ja läheb edasi?

Ega see mind ei üllata! Siis, kui olid keemikud, ei olnud veel automaatikuid. Ja keemikud polnud vale valik — keemiaprotsessides tuleb ju jagada, missugused on algandmed, missugused algoritmid, kuidas protsessid käivad, missugune on siht ja kuhu peab välja jõudma. Jõuamegi tagasiside ja juhtimisprotsessideni...

Olen täiesti kindel, et minu eelkäija, luugupeetud Agu Aarna mõtles enam-vähem samades kategooriates, olles keemiliste protsesside asjatundja.

Või võtame need ülikoolid, kus õpetatakse füüsikat, seal on rektoriks sageli füüsik. Nendega on sama lugu — füüsikalised protsessid on samuti tõsised asjad! Nendel inimestel on ju hästi teada lihtne tõde: elu on osaliselt juhitav protsess. Kui palju ja mil määral ja kust saadik, on juba tarkuse ja kogemuse küsimus.

Hr Tamm, aga inimesi ei saa juhtida nagu keemilisi või füüsikalisi protsesse või nagu mudeleid! (Hüüatab solvunult naiskorrespondent)

Ega ma nii naiivne kah ei ole. (Naeratab kavalalt) Kui ma oma kandidaaditööd oleks edasi arendanud, siis oleks minu nimi niisama salajaseks muutunud nagu akadeemik Sergei Koroljovi oma. Minu juhendaja arvutas Gagarini lennu trajektoreid. Ja mina arvutasin teised.

(Imestus küsijate nägudel on ilmne)

Te pole seda varem kuulnud? Ja polegi vaja. Kui ma oleksin oma valiku teinud teisiti, ei teaks mind täna keegi. Oleksin olnud üks paljudest salastatud teadlastest. Omal ajal ju ainult sosistati Koroljovi nime.

On Teid jäänud miski vaevama, mis TPIs omal ajal tegemata jäi?

(Pärast pikemat pausi)

Mõnede asjade läbisurumisega oli muidugi raskusi. Aga üldiselt tulid juhtpersoonid minuga kaasa ja õnneks mitte ainult siin Eestis, vaid ka Moskvast. Arvutustehnika oli meil tolle aja kohta parimaid NSV Liidus. Ja ega ma sedagi, et TPI oli NLiidu juhtivaid ülikoole, taha tagasihoidlikkusest unustada. Ega's TPI 50.aastapäevgi oma suure ehitusprogrammiga asjatu olnud, kuigi teadsime tookord ülimalt hästi, et see pole see päris õige ajalugu. Aga eesmärk pühendas abinõu ja selleks sai olla vaid maagiline 50. (Veel pisike paus, mida täitsid kolme inimese mälestused seoses selle suurüritusega)

Mis Teid enim häirib meie tänases elus?

Meie praegune riik ei oska kasutada eesti vaimset potentsiaali. (Lööb käega vastu lauda) Me oleme kõik liiga kiiresti erastanud vaid selleks, et meid veel kõvemini (läänes) kiidetaks. Aga me oleme teinud erastamisel väga suure vea — mitte üheski lepingus ei ole kirjas, et firma toodangu moderniseerimisel tuleb kasutada eesti know-how'd, meie oma oskusteavet! Eesti spetsialistid teevad hoopis paremaid asju, kui sealpoolt meile peale surutakse.

Võtame need agressod raamatupidamisele ja ascendad piirivalvele — need rumalused näitavad, et võim ja know-how ei ole ühtede ja samade inimeste käes.

Läbi elu on olnud minu needuseks isiklik arvamus, mida raevukalt kaitsen. Ja surun läbi ka. Olen ebameeldiv isik neile, kes ei oska argumenteeritult väidelda. Ma ei ole hea partner neile, kes siledal pinnal vaid mullikesi ajavad.

(Diktofoni lint sai otsa!)

BT rääkis veel sellest, et vormishoidmiseks käib ta igal nädalal ujumas, et katkus maakodus Kasmus karusmarjapõõsaid, nii et käsivarred veritsesid, et igast suurest linnast, kus ta elus on käinud, on ta ostnud ühe lusika ja neid on kokku 148, et tema kunagine alluv Endel Lippmaa on üks igavene allumatu tüüp ja nagu näha, ei allu ta ka Eesti Vabariigile.

USA asemel eelistab BT vaieldamatult Euroopat ja kui ta ei saaks mingil põhjusel Eestis elada, tuleks kõne alla võib olla Saksamaa, Norra või Inglismaa.

Kõige parem on siiski, et Boris Tamm on Eestis. Meil siin, täna ja soovigem, et veel... kaua.

Küsimas käisid

Urmi Reinde ja

Olavi Pihlamägi

ehk

kaks pead akadeemiku vastas

Maailma ülikoolid liiguvad akadeemilise kapitalismi suunas

Prorektor Jüri Tanner uuris Barcelona konverentsil ülikoolide strateegilist arengut ja juhtimist

Rahvusvaheline konverents
ülikoolide strateegilise ja
tegevjuhtimise teemadel
peeti Barcelonas 4.-6. juunini.
Eestit esindas seal
TTÜ prorektor Jüri Tanner.

Korraldaja oli Euroopa ülikoole uuriv ühing EAIR, mis on välja kasvanud USAs alguse saanud esialgsest samalaadsest ülemaailmsest ühingust. J. Tanner märkis, et korraldajad kutuvad end meelsamini hoopis kõlavama nimega European High Education Society, s.o Euroopa kõrghariduse arengutrende ja juhtimist uuriv ühing. Tegemist on teoreetikute ja uurijatega selles valdkonnas. Teoreetilisel seminaril esitati uurimistööde ja analüüside kokkuvõtteid.

Teiseks korraldajaks oli Barcelona Tehnikaülikoolis asutatud UNESCO õppetool.

Varem on Jüri Tanner sama organisatsiooni konverentse külastanud Inglismaal Warwickis 1998 ja Rootsis Lundis 1999. J. Tanner on EAIR-ühingu personaallige, olles selles ainus esindaja Eestist.

Nendel konverentsidel saab teada, kuhu ülikoolid maailma eri paigus arenevad ning milliseid strateegilisi suundumisi oma uurimustes kavandavad.

J. Tanneri hinnangul on meie ülikool selles kontekstis "üsna õigel teetsal". Põhisuund on ülikoolide ettevõtlikkuse suurendamine ehk innovaatilise protsessi tee.

Ettevõtliku ülikooli tunnused on ülikooli kui innovaatilise ettevõtte käitumine rahvusvahelise konkurentsi maastikul. Meil on ju piirid lahti ja konkurents on ülemaailmne. Ülikoolid osalevad selles protseesis globaalselt.

Seda esiteks. Teiseks — ülikoolid ei ole riikides ainsad haridus- ja teadusteenuse pakkujad. Peale on tulnud ka teistsuguseid organisatsioone, kes osutavad kõikvõimalikku teabeteenust ja täiendkoolitust. Sisuliselt on tegemist eraõiguslike ettevõtetega.

Muutumas on ka ülikoolide juhtimine ja planeerimine. Uued juhid peavad suutma kavandada arengut ja planeerida erinevaid dünaamilisi strateegiaid.

"Ülikooli juhtimine muutub üha enam samaseks ettevõtte juhtimisega," nendib J. Tanner. Strateegilist planeerimist ei vii läbi suured demokraatlikul teel valitud kogud, vaid seda teevad suhteliselt väikesed professionaalidest koosnevad grupid.

"Akadeemilist vabadust ei võta keegi ära," lohutab Tanner. "Ja demokraatia ei kao ülikoolist kuhugi."

Suundumusega ettevõtlikkuse suunas suureneb muidugi isikuvastutus, mis on ainujuhtimise puhul loomulik.

Võib kohe küsida, kas ülikoolist saabki kohe ettevõtte? J. Tanneri sõnul selles küsimuses akadeemilist üksmeelt veel ei ole. Äritegevuse põhimääraja on tulemuslikkus, mida hinnatakse kasumi alu-

sel. Ülikooli ega teadusasutusi nii lihtsalt hinnata ei saa. Püütakse välja töötada väga mitmesuguseid hindamissüsteeme, kuid need kannatavad subjektiivsuse all. Puhast tulemusjuhtimist akadeemilistes ringkondades ei ole tänaseni veel kusagil. J. Tanneri kinnitusele aga paratamatult selles suunas liigitakse. Ettevõtluskultuur on siiski juba sisenemas ülikoolidesse jt akadeemilistesse organisatsioonidesse. See on omaette loominguline protsess, sest tegemist on ju loovate ja tundlike isiksustega, kelle loominguvabadust ei tohi mingil juhul piirata. **Kuid akadeemiline vabadus ei saa olla absoluutne.**

Tõusis ka küsimus üliõpilase osast. Nenditi, et **üliõpilase põhirolliks oli, on ja jääb õppimine. Seda ei saa millegi muuga asendada ja üliõpilast ei tohi põhitegevusest ka kõrvale viia.**

"Arvan, et tänane üliõpilase jagamine töö ja õppimise vahel edaspidi ilmesti kaob," märkis J. Tanner. "Üliõpilane peab jõudma kontsentreerumiseni kas või lühikeseks ajaks, et saada kätte teatud tase. Edasi algab lõputu eluaegne õppimine."

Kuskil ei ole öeldud, et igal maal peab ülikool olema. Tänapäeval on kõik muudki võimalused hariduse omandamiseks ja enesetäienduseks. Ülikool võib asuda teises riigis, teisel kontinendil või arvutis. Nõrgemad ülikoolid ei suuda siin trendiga kaasa minna, ülejäänud peavad aga kõvasti pingutama. Eduni jõuavad need, kes on suutnud end strateegiliselt täpsemini määratleda.

**Küsis Olavi Pihlamägi
Kirjutas Urmi Reinde**

Infrastruktuuri ja energeetika erastamiskavadest

Riigivarade erastamine on käivitanud turumajanduslikud mehhanismid Eestis, kuid enamik riigi kodanikest (Eesti kapitalil) pole olnud võimalik müüdnud vara soetada, omanikuks saada ja osaleda Eesti arengus. **Kavandatud on uus erastamisestapp, mis võib pöördumatult ohustada Eesti majandust**, kui see ei toetu kehtivale seadusandlusele, majanduslikule analüüsile ja teaduslikule põhjendatusele. Eesti Rahvusliku Arengu ja Koostöö Instituudi ümber koondunud teadlaskollektiiv on pikemat aega ühiskondlikus korras, isiklike majanduslike huvide ja poliitiliste eelistusteta tegelnud Eesti arengufaktorite (majandus, kultuur, julgeolek jt) uurimise ja toimega. Instituut tunneb muret, et praeguste tendentside jätkumisel loobub riik kergekäeliselt väärtustest, mis on loonud varasemad põlvkonnad, muutes järgmised vaid teenindajateks, paremal juhul ametnikeks.

29. mai ümarlauanõupidamise temaatika käsitles infrastruktuuri (raudteed, sadamad), energeetika ja AS Eesti Põlevkivi erastamiskavu. Ettekandjateks olid vastava eriala teadlased ja spetsialistid. Kokku võttis nõupidamisest osa 24 spetsialisti, kes esindasid 17 asutust, ettevõtet ja väljaannet. Kujunenud põhiseisukohad otsustati esitada Presidendile, Riigikogule, Valitsusele ja üldsusele.

1. Infrastruktuuri, raudteede, sadamate ja energeetika erastamiskavad on koostatud valitsevate erakondade poliitiliste otsuste alusel. Puuduvad vajalik majanduslik põhjendus ja seadusandlikud alused, kavade koostamisest on kõrvale jäetud Eesti teadlaskond. **Eesti perspektiivsele arengule ja julgeolekule põhjustab see olulisi riske ning erastamise vajadus ja eesmärgid on enamikule rahvast arusaamatu.**

2. Mereline asend ja sadamad on Eesti üheks oluliseks rahvuslikuks rikkuseks ja sadamate (välja arvatud väikesadamad) erastamine on vastuolus Eesti pikaajaliste strateegiliste (majanduslikud, sotsiaalsed, keskkonnanalased, riigikaitselised) huvidega. Sadamate erastamist pole otstarbekas tõstatada enne, kui pole koostatud Eesti sadamate kui logistilise süsteemi osa arengukava.

3. AS Eesti Raudtee erastamine (analoogselt Edelaraudtee erastamisega) oleks osa väljarebimise tervikust. Enam kui sajandi jooksul rajatud raudtee on Eesti regionaalse arengu seisukohalt otstarbekohane monopolne transpordisüsteem, mis viimasel aastakümnel on kujunenud oluliseks transiidarteriks (kuni 20% SKP-st). Analoogselt teiste Balti- ja Põhja-maadega on otstarbekas säilitada raudteed lähema 5-10 aasta jooksul riigi omandis. Nimetatud perioodil selguvad tõenäoliselt arengud nii Euroopas kui Venemaal. Lähemal viiel aastal ei vajata raudteede arendamiseks ka suuri investeeringuid, kuivõrd Narva–Tallinn trass on vastavuses peamiste transiidipartnerite võimalustele ja

Rahvusliku Arengu ja Koostöö Instituudis toimunud ümarlaua nõupidamise otsus 29. mai 2000

nende ületamine ei annaks erilisi tulemusi. Väga oluline on raudteetranspordi ökoloogilisus ja raudteede kui tervikliku süsteemi säilitamine. Seoses Kesk-Euroopa automagistraalide ümmistumisega kujunevad raudteed ja sadamad tulevikus oluliseks lüliks lääne-idasuunalise transiidi arengus. Suurenevad Paldiski sadama osakaal ning Paldiski raudteelõigu ja Tallinna ümbersõidu rekonstrueerimise tähtsus. **Raudtee alune maa ja infrastruktuur peaksid tingimusteta jääma riigile.** Opereerimine pole küll riigi funktsioon, kuid ka see erastamisestapp tuleks korraldada arukalt — vastasel korral ei võtaks ka välispartnerid meid tõsiselt. Praegu kavandatud erastamisprotsess pole kaetud vajaliku seadusandlusega, raudteeseaduse tegelikuks rakendamiseks puudub rohkem kui kümme rakendusakti. Seega oleks erastamisprotsessi jätkamise eelduseks seadusandliku tegevuse intensiivistamine. **Otstarbekas oleks leida juhtimisvorm AS Eesti Raudtee ja Tallinna Sadama huvide ühitamiseks Eesti riigi omanduses.**

4. Energeetika, mis valdavas osas toetub meie oma kütuse ressursile (põlevkivi) on igale riigile majandusliku ja poliitilise sõltumatuse kõige tähtsamaks tagatiseks. Eesti põlevkivitööstuse ligi sajandipikkused kogemused on väärtus omaette. Ilmselt on see võõrfirmade erastamishuvi üheks tõenäolisemaks põhjuseks. Põlevkiviresurss paikneb ligi 3000 ruutkilomeetrilisel alal ja selle aktiivsete varude ratsionaalsel ning majanduslikult põhjendatud kasutamisel võib seda jätkuda energia tootmiseks kaugelt üle poole sajandi. Eesti põlevkivi on meie ühine loodusvara ning AS Eesti Põlevkivi halduses on seda hinnanguliselt üle 50 miljardi EEK väärtuses. Lubamatu on üldrahvalike varudega ebaperemehelik ümberkäimine, nagu see on toimunud Sompa ja Tammiku kaevanduste uputamisel, kus on jäänud kasutamata mitukümmend miljonit tonni kvaliteetset põlevkivi. Sama saatust võib tabada ka Ahtme kaevandust. Vastavalt Riigikogu poolt kinnitatud kütuse- ja energia-majanduse pikaajalisele riiklikule arengukavale tulnuks käitada kaevandusi nende ressursi lõpuni. Kas on tehtud majanduslik analüüs ressursi uputamiseks? **Eriti suure riskiga on Eesti Põlevkivi AS 51% aktsiate erastamisotsus Narva Elektrijaamade AS-le**, kusjuures pole teada nimetatud ettevõtte erastaja. Antud olukorras peab riik tagama kõigile põlevkivikasutajatele (energiatootjad, põlevkivivõli tootjad, keemiatööstus, tsemenditööstus jt) kõige optimaalsemad ja teaduslikult põhjendatud arenguvõimalused. Selleks

vajalikku analüüsi pole seni tehtud. Seega süveneb vastuolu Eesti Põhiseaduse § 5 ja säästva arengu seaduse vahel veelgi.

Loetletud probleemid püstitasid ümarlauanõupidamisest osavõtjad ja need edastatakse Presidendile, Riigikogule, Valitsusele ja vabariigi üldsusele selleks, et leida Eesti arengule optimaalsed lahendid. Samas ei näe ümarlaud Eesti energiaspektori arengut ainult põlevkivi baasil, mille osatähtsus primaarenergia bilansis 10-15 aasta pärast võib väheneda alla 50%. On vaja välja töötada taastuvate energiaallikate majanduslikult põhjendatud rakendamise riiklik tegevuskava. Olulist tähelepanu tuleb pöörata puidu osakaalu suurendamisele. See võimaldab põlevkivivarusid säilitada ajani, kui lahendatakse alternatiivsete energiaallikate probleem.

5. Energeetika erastamiskavad tuleb põhjalikult läbi vaadata, kaasates nende koostamisel ja analüüsil eesti tunnustatud energeetikaeksperte ja teaduskollektiive ning mitte piirduda poliitikute ja äriemeeste tehtud pinnapealsete otsustega. Eesti riigi teaduspotentsiaal on eelpool nimetatud valdkonnas piisavalt autoriteetne ja arvestades meie teadlaste väga tagasihoidlikke palku ei oleks see riigieelarvele eriline lisakoormus. Aeg, mis kulub analüüside tegemiseks tasub end mitmekordselt ära, sest arukast läbipaistvast tegevusest võidaksid eeskätt eesti rahva perspektiivsed huvid. Oluliselt väheneksid kiirustavast erastamisest tingitud poliitilised, sotsiaalsed, majanduslikud, julgeolekulised ja keskkonnakaitselised riskid.

6. Ümarlaud teeb järgmised konkreetsed ettepanekud:

- Põlevkivikaevanduste erastamisel tuleb tagada kõigile põlevkivi kasutajatele (energiatootmine, õlitööstus, keemiatööstus, tsemenditööstus jne) võrdsed arengutingimused.
- Kõigile energiatootjatele ja tarbijatele tuleb luua võrdsed tingimused loomiseks elektriturul, milleks tuleb elektripõhivõrk eraldada tootmisest ja jaotamisest ning säilitada riigi 100% omanduses.
- Valitsus on alustanud ametlikke läbirääkimisi Kanada firmaga "Suncor" uue põlevkivi töötlemise tehase rajamiseks. Olukorras, kus ei ole tõestatud väljapakutud tehnoloogia rakendatavus Eesti põlevkivi töötlemiseks, vastuseks on küsimused keskkonnaohutikkuse kohta, eriti ülitoksiliste ja vähkkitavate kloororgaaniliste ühendite tekkevõimaluste osas, oleks soovitatav esmalt läbi viia vajalikud uurimis- ja katsetööd ja alles seejärel asuda eelpool nimetatud projekti osas läbirääkimistesse valitsuse tasandil.
- Uute energiatootmisvõimsuste rajamisel tuleb silmas pidada hajutamise vajadust ning

Eestis

kasutada selleks eeskätt taastuvaid energiaallikaid, samuti soojuse ja elektri koostootmise printsiipi.

- Tuleb arendada rahvusvahelist elektrikaubandust, pidades läbirääkimisi kõigi Balti ringi partneritega (kaasa arvatud Venemaa), et välja töötada kõiki pooli rahuldavad turutingimused.
- Praegusel ajahetkel on energiaspektori ümberstruktureerimisel sotsiaalsed aspektid olulisemad äriühingute kasumisoovist. Riik kui erastamise läbiviija peab tagama kõigi aspektide igakülgse ja optimaalse arvestamise kõige optimaalse lahendi.

Ümarlauanõupidamisest osavõtnute nimel

ARNOLD RÜÜTEL
emeriitprofessor,

Rahvusliku Arengu ja Koostöö
Instituudi (RAKI) direktor

MIKHAIL BRONSTEIN
akadeemik

ANTO RAUKAS
akadeemik,
TTÜ Geoloogia Instituudi direktor

JÜRI KANN
professor,
TTÜ Keemiainstituudi direktor

HEINO LUIK
doktor,
RAKI teadussekretär

VALJO MASSO
bioloogiadoktor,
RAKI teadusnõukogu liige

MART MERE
logistikaekspert,
RAKI teadusnõukogu liige

HEINER RAAG
mäeinsener,
RAKI asedirektor

VIIVE ROSENBERG
doktor,
RAKI teadusnõukogu liige

ÜLO RUDI
doktor,
TTÜ Energeetika Instituudi direktor

JÜRI SOONE
doktor,
TTÜ Põlevkiviinstituudi direktor

LEO TORN
mäeinsener,
RAKI teadusnõukogu liige

Otsus on 13. juunil saadetud e-postiga 23 Eesti ajakirjandusväljaandele, sh Tehnikaülikoolile.

Uued dekaanid

Professor Olev Liik
energeetikateaduskond

12. juunil valiti energeetikateaduskonna dekaaniks kõrgepingetehnika professor Olev Liik.

Sündinud 1957. aastal Tallinnas. Lõpetanud kiitusega 1980. aastal Tallinna Polütehnilise Instituudi elektrinsenerina. Tehnikakandidaadi kraad 1988. Aastast 1980 töötanud TPI/TTÜ elektrisüsteemide kateedris/elektronergeetika instituudis, kõrgepingetehnika õppetooli professor 1999. Täiendanud ja töötanud külalis-teadurina Rootsis, Taanis, Norras, USA-s, Prantsusmaal.

Teoreetiline uurimistöö põhirõhk on energeetika pikaajalise arengu optimeerimisel, elektrivõrkude tehnilisel arengul, energiapoliitika ning energeetika, majanduse ja keskkonna seoste uurimisel. Tema rakenduslik uurimistöö on suunatud energiasüsteemi ja elektrijaamade talitluse optimaalsele planeerimisele ning analüüsi matemaatiliste mudelite ning vastavate arvutiprogrammide väljatöötamisele.

Lisaks põhitööle on ta Eesti Inseneride Liidu juhatuse liige, Eesti Elektroenergeetika Seltsi juhatuse esimees, ülikooli nõukogu liige, Eesti esindaja Euroopa Liidu teadusuuringute 5. Raamprogrammi energia programmkomitees, Pirita Majandusgümnaasiumi hoolekogu esimees.

Olev Liik on praegu töötavatest tehnikaülikooli dekaanidest noorim.

Professor Jüri Papstel
mehaanikateaduskond

Sündinud 1940. aastal Tallinnas. Lõpetas TPI 1963.

Kaitses kandidaadiväitekirja 1968. aastal Moskva Mäeinstituudis.

J. Papstel on töötanud TTÜs õppejõuna, kateedrijuhatajana ja instituudi direktorina. On täiendanud end ja stazheerinud Rootsis, Norras, Saksamaal ja Ungaris.

Uurimistöö põhisuunaks on viimasel ajal kujunenud intelligentsed süsteemid masinaehituses, mis hõlmab valdkonna teadmiste kogumist ja otustuste tegemist häguste piiritingimuste korral tehnoloogia väljatöötlemisel ja tootmise planeerimisel.

J. Papstel on osalenud rahvusvahelistetöörühmade koosseisus Eestit puudutavate tehnoloogiaalaste uuringute valdkonnas. Momendil on rahvusvahelise konsortsiumi BALTECH rahvusvahelise magistriõppekava väljatöötamise töögrupi esimees.

Samuti osaleb ta rahvusvahelises töögrupis, mis tegeleb Kesk-Euroopa ülikoolide võrgustiku loomisega doktoriõppe efektiivistamiseks.

J. Papstel on Eesti Inseneride Liidu juhatuse liige ja Eesti Mehaanikainseneride Liidu juhatuse esimees.

RAAMATUKOGULT !

Kallid ülikooli lõpetanud noored!

Elu on eluaegne õppimine!

Külastage meid ka tulevikus -

virtuaalselt <http://www.lib.ttu.ee/>

reaalselt uue lugejapileti saate
pearaamatukogust.

Õnne ja edu Teile!

Raamatukogu meenutab, et nüüdsest on ka kodus võimalik lugeda EBSCO elektroonilisi majandus- ja ärialaseid ajakirju ja ajalehti. Vajaliku kasutajanime ja salasõna saab infokonsultandilt info@lib.ttu.ee või tel 620 3553.

Algavad suvised suurremondid
ja ümberehitused

1. juulist 7. augustini ehitatakse ümber peahoone fuajee. Valvelaud seal jääb tööle. Samal ajavahemikul on remondis ka peamaja III korpuse I korruse koridor ja arvutuskeskuse (Raja 15) fuajee.

Palume ehitustöösse ja ajutistesse läbikäikude sulgemistesse mõistvalt suhtuda! Eesmärk ja loodetavalt ka tulemus on ebamugavustest meeldivam.

Suvistele töötajatele pakub kehakinnitust IV korpuse kohvik, mis tööpäevadel on avatud kell 10.00.-16.00. Kui kliente ei jätku, siis suletakse varem.

Avalike suhete osakond soovib kõigile kolleegidele ja üliõpilastele päikselist suvepuhkust.

Arengufondilt üliõpilastele pool miljonit

1999/2000 õppeaastal toetas TTÜ Arengufond tudengeid 300 000 krooniga. Tuleval õppeaastal tahetakse üliõpilaste toetusi oluliselt suurendada. Stippe rahastavad Hansapank, Eesti Energia, Tallinna Sadam, Eesti Põlevkivi, Eesti Ehitus ja Tallinna Vesi. Käiku läheb neli doktoriõppe (40 000 krooni), viis magistriõppe (25 000 krooni) ja kaheksa bakalaureuseõppe stipendiumit (15 000 krooni).

Põhisponsoritele lisanduvad eristatuute alusel rahastajad Ericsson Eesti, EMT ja Eesti Rahvuskomitee Ühendriikides.

Kokku koguneb Tehnikaülikooli tudengitele 495 000 krooni.

Mare Aru

Toimetuse vabandab prof Toomas Rangi ja prof Mart Mini ees!

5. juuni lehes eksisime prof Mart Mini ametinimetusega. Tegelikult on ta mõõteelektronika õppetooli juhataja ja viimasel ajal põhikohaga tööl Küberneetika AS EKTA.

Elektronikainstituudi direktor on aga prof Toomas Rang.

Teated

5.-10. juuni

UNESCO Rahvusvahelise Hüdroloogiaprogrammi (UNESCO IHP) Eesti Rahvusliku Nõukogu esimees emeritprofessor Uno Liiv võttis osa Pariisis UNESCO IHP 14. aastakoosolekust, kus koostati tegevusplaan järgmiseks kuueks aastaks. Muuhulgas on selles ette nähtud 2004. aastal korraldada Tallinnas UNESCO konverents teemal "Väikeriikide keskkonna alased probleemid".

15. juuni

TTÜd külastas koos oma poja Lotariga praegu Šveitsis elav Walter Zapp (94), legendaarse "spiooni-kaamera" Minox leiutaja. 1934-36 Tallinnas leiutatud ja valmistatud nn Tallinna Minox oli 1938-43 Lätis ja hiljem Saksamaal toodetud maailmakuulsate Minox-pisikaamerate prototüüp. Kohtumisel jutustas W. Zapp leiutusloo üksikasju, prof Jakob Kübarsepp kõneles leiduri-le TTÜst. Tehnikaajaloo uurija Enn Hendre sõnul on Minox kõige välja-paistvam Eestis tehtud leiutis. Pikemalt loe sügisel.

20. juuni

SIAR (Scandinavian Institutes for Administrative Research) ning organisatsiooni ja juhtimise õppetooli koostöö tulemusena valminud väljaannete esitus Kopli 101-234. Info Jaak Leimann 620 39 56.

29. juuni - 1. juuli

Tartus ja Värskas VIII teadus- ja koolituskonverents "Eesti Vabariigi majanduspoliitika tulemuslikkus ja Euroopa Liit". Ettekandega esineb ka haldusjuhtimise õppetooli juhataja prof Sulev Mäeltsemees "Regionaal- ja kohaliku omavalitsuse poliitika".

30. juuni - 2. juuli

Käärikul I Eesti üliõpilaste suvemängud. Info Valdur Topaasialt Spordikeskusest tel 620 27 53.

1.- 6. juuli

Mäeinstituudi professorid Alo Adamson ja Enno Reinsalu osalevad ja esinevad Maailma Mäeprofessorite Ühingu (Society of Mining Professors & Societät der

Bergbaukunde) aastakokkutulekul Delfti ülikoolis Hollandis.

1.- 23. juuli

TTÜ Akadeemilise Meeskoori turnee USAsse ja Kanadasse. Sõit algab New York Cityst, kus vaadatakse Iseseisvuspäeva pidustusi. Connecticutis esineb kohalikus ülikoolis. Järgneb kontsert Ottawa Christchurch Cathedralis. 9. juulil saabutakse, kus käib ESTO-festival. Jõuab kohale ka Tehnikaülikooli Akadeemiline Naiskoor. Pärast pingelist nädalat ESTOI jätkub turnee ühiselt Baltimore'is, Washingtonis ja Lakewoodis.

4. juuli

TTÜs Eesti ENIC/NARIC (vastastikuse akadeemilise tunnustamise) Keskuse külalised professorid Kyriakos Tsitsias ja Michael Xekalakis Kreeka ENIC/NARIC Keskusest. Prorektor Jakob Kübarsepp ja välisüliõpilaste spetsialist Maret Hein tutvustavad meie juhtimissüsteemi ja õppeprotsessi, vastuvõtukorda, välissuhteid, osalust ühisprogrammides.

23. - 28. juuli

Biomeditsiinitehnika keskuse professorid Hiie Hinrikus ja Kalju Meigas osalevad ja esinevad ettekandega ja H. Hinrikus juhatab ka sektiooni Chicagos kongressil "World Congress on Medical Physics and Biomedical Engineering."

3. august

TAM alustab uut lauluhooga traditsioonilise kalmistupäevaga Metsakalmistul, kus mälestatakse aastate jooksul lahkunud lauluviendi.

20. august

Järjekordne vilistlaste tenniseturniir Kadrioru Sini-Valge tennisväljakul. Osavõtusoovid ja info kuni 15. augustini Mare Aru tel 620 3498.

31. august

Kell 10 aulas nõukogu istung/üldkoosolek, kus rektor teeb kokkuvõtte tegevusest ja kavandab ülesanded algavaks õppeaastaks. Kell 15 juba tavaks saanud ülikoolirahva piknik Spordihoones.